

Landstingets Forhandlinger. (10).

11. Møde. Ordentlig Samling, 1880.

133

I. Beh. af Lovf. om Lærlingeforholdet.

134

Kl. 6 om Morgenen til Kl. 6 om Aftenen, hvilke jo ere de sædvanlige 12 Timer, hvori der arbeides, og hvori den sædvanlige Spise- og Hviletid falder, saa at uagtet der er travlt paa Værkstedet, og Mesteren selv tager Del i Arbeidet, tør de ikke arbejde ud over den nævnte Tid. Det forekommer mig, at denne Bestemmelse i den Skikkelse, hvori den er fremsat, er meget uheldig, ja, jeg vil sige, urimelig med Hensyn til, at den ofte kan give Anledning til Sammenstød og Uenigheder, som ellers kunne undgaaes. Det forekommer mig, at det Høieste, man kunde sætte, var, at Arbejdstiden i Reglen skal være 12 Timer, hvormod i næste Stykke af samme Paragraf kunde „i Reglen“ meget godt ombyttes med „altid“; thi det er besynderligt, at en Lærling under ingen Omstændighed maa arbejde længere end til Kl. 6 om Aftenen, men kun i Reglen skal have sin Søndag, Eftermiddag fri, hvad der dog er en ganske anderledes naturlig Ret. Jeg tror ogsaa, at i den påfølgende Paragraf, § 6, er det uheldigt, naar der i 2det Punktum staar, at „Læremesteren maa ikke anvende Lærlingen til andet Arbejde end det, som tjener til hans Oplærelse eller Uddannelse i Faget eller dog staar i nær Forbindelse med hans Bestjæftigelse med dette“. Det forekommer mig, at disse Ord burde enten gaa ud eller væsentlig modificeres, thi det vil være meget vanskeligt for en Lærling eller hans Børge egentlig at afgjøre, om Arbeidet, hvorved han er bestjæftiget, er tjenligt til hans Oplærelse eller Uddannelse i Faget, og man maa dog vogte sig for at gjøre det Forhold, som Alle ønske skal etableres, afstrækkende, ligesom det i sig selv ogsaa er unaturligt, at et saadant ungt Menneske fra Begyndelsen kommer til at betragte sig selv som den, paa hvem Alles Opmærksomhed skal være henvendt med Hensyn til sin Uddannelse og Oplæring, istedetfor at han skal stilles i en saadan Stilling hos den Mand, han er kommen hos, at han skal gjøre denne Mand i det Hele Nytte ved sit Arbejde. Naar han har opnaaet den Færdighed i et og andet simpelt og grovt Arbejde som egentlig behøves for at udføre det Arbejde, vil det være ganske rigtigt, at han maa taale at gjøre det Arbejde, naar det gjøres paa Værkstedet, og det vil ikke medføre, at han unddrages fra at blive sat til finere Arbejde, fordi han har denne Færdighed; — det vilde være, hvad man kalder Driøhusarbejde —, og det vilde ikke medføre, at hans

Udvikling blev naturlig og god, ligesom det i praktisk Henseende saa at sige er aldeles uigen-nemførligt. Jeg tror derfor, at Bestemmelsen bør saa meget snarere kunne gaa ud, som den næste Paragraf, § 7, egentlig indeholder den almindelige Bestemmelse om de Forpligtelser, som Mesteren har overfor Lærlingen, langt fyldigere ved at indeholde Bestemmelser med Hensyn til det, Læremesteren skal lære sin Lærling. Opsyder han det, saa at han med god Samvittighed efter tilendebragte Læreaar kan give ham Vidnesbyrd for, at han er en duelig Arbejder i sit Fag, eller saa at han efter Læreaarenes Udløb kan indstille ham til Svendestykke og lade ham udføre det paa fyldestgjørende Maade, forekommer det mig, at det indeholder paa en sandere Maade Opsydelser af Mesterens Forpligtelse end Bestemmelsen i den foreliggende § 6. — Jeg vil endnu blot tilføje, at overfor dem, der skulde være den Anstuelse, at naar en Mand kan komme den samme Vej som Lærlingen ved ikke at indtræde i et saadant Forhold, der er grundet paa skriftlig Kontrakt, hvilket jeg har paapeget ofte vil være Tilfælde, vilde Bestemmelsen her i Loven om skriftlig Kontrakt jo ofte være overflødig, siger jeg: Nei, det vil den ikke være. Uagtet den paa en vis Maade kan omgaaes, tror jeg dog, at den vil have sin store Betydning for de Tilfælde, som jeg antager altid vilde blive talrige, hvor den følges; thi uagtet i saadanne løsere Forhold en Medhjælper opnaar en vis Færdighed og bliver Svend, og maaften opnaar den samme Færdighed som den, der ikke er stillet i et saadant løst Forhold, sker det dog ofte kun med Afbrudelse, idet Forholdets Løshed afbryder det, en Afbrudelse, som meget ofte er fordærlig for det unge Menneske; og man har mange Exempler paa, at det, at et saadant Forhold afbrydes, medfører, at det unge Menneske kommer bort fra det Fag, han havde valgt, og ind paa det tilfældige Arbejdes store Omraade og Tid efter Tid, med Hensyn til sin Udvikling gaar ganske til Grunde. Derfor, om endstjændt Bestemmelsen kan omgaaes, er det ikke mindre ønskeligt, om den maatte i stor Udstrækning komme til Birkjømhed.

Wagen: Da Tiden er saa langt fremrykket, er der kun et Par enkelte Punkter, jeg vil tillade mig at buele et Øieblik ved. En Dyb ved det foreliggende Forslag er den, at det af-